

Humoristisk skråblikk på kunsthistorien

OSLO Kunsthistoriker og komiker Tommy Sørbø har satt seg den ambisiøse målsettingen å oppsummere den norske kunsthistorien på en faglig og humoristisk måte.

Boken «Norske malerier – Fra J.C. Dahl til i dag» ble nylig presentert. Verket inneholder 74 malerier skapt av de aller fremste av

de norske malerne de siste 200 årene.

Her finner du de alle sammen, fra J.C. Dahls nasjonalromantiske malerier via Christian Krohgs naturalistiske malerier, Nikolai Astrups naturmalerier og fram til Håkon Gullvågs omstridte portrett av kong Harald V. Edvard Munch er selvfølgelig også med.

– Jeg har forsøkt å skrive en historisk framstilling av kunsthistorien ispedd humor for å appellere til flere enn bare de som er kunstsperter. Her er det de sentrale kunstverkene og selve bildet som er i fokus, sier Sørbø.

Sørbø er en kjent kunsthistoriker som arbeidet som museumskurator ved Nasjonalgalleriet.

Mange har nok også sett ansiktet hans på TV under frokost-TV hvor han gir sine skråblikk på norsk kunst. (ANB)

NY BOK Tommy Sørbø med ny bok om norsk kunsthistorie gjennom de siste 200 år. FOTO STEINAR SCHJETNE, ANB

mma

han så politisk engasjert som ung mann at han nesten havnet på

FOTO HEGE IREN HANSEN

og annen biperson som er basert på virkelige personer, men de sentrale personene og historien selvsagt er helt oppdiktet. Men jeg var stortingskandidat det året Brage ble valgt inn, men jeg ble heldigvis ikke valgt.

– Heldigvis?

– Ja, det var veldig slitsomt å drive med politikk og det gikk dårligere og dårligere med SV de årene jeg var aktiv, ler Endre og legger til at det var en letelse å konsentrere seg om det

han ville, som var å skrive.

– Du har både voksenroman og barnebok ute i år. Betyr det at du er utlada?

– Jeg kan vel ikke påstå det. Jeg skal jobbe litt med film framover, så får vi se.

– Hva slags film?

– Det er hemmelig!

– Du skriver altså på et film-manus?

– Eehja.

tove.myhre@nordlys.no

Spanjol i New York

1 2 3 4 5 6

JOSÉ HIERRO

New York-notater til norsk ved Jan Jakob Tønseth. Dikt. Solum, 2005

Den spanske poeten José Hierro gjorde som spanjoler har gjort siden Columbus. Han reiste til Amerika. Men i motsetning til conquistadorene, hadde han ikke til fore å pukke på de innfødte. I stedet fant han frem til et reisespråk som gjendikter Jan Jakob Tønseth nå har gjort tilgjengelig for oss som ikke behersker spansk.

New York-notater ble utgitt i 1998 og ble den siste boka José Hierro rakk å fullføre. Han hadde da et forfatterskap bak seg som ble innleda et halvt sekel tidligere. Slik jeg finner ut at historia hans er, ble han arrestert for sitt ikkevoldelige engasjement for politiske fanger i etterkant av den spanske borgerkrigen. Etter fire år spaserte han ut av fengselet og inn i poesien.

Den norske oversettelsen av *notatene* er utstyrt med et personlig og informativt etterord av José María Izquierdo, fagreferent i romanske språk ved Universitetet i Oslo. Dette kunne gjerne vært lengre. Når man leser oversatt poesi av forfattere man ikke har plassert på forhånd, blir man klar over svakheten med den tekstimmanente lese måten. Som estetisk objekt har *notatene* opplagte kvaliteter som gjør det sannsynlig at Hierro høsta priser og anerkjennelse for utgivelsen i hjemlandet. Likevel er det ikke før man begynner å nøste i historie, biografi og referanseramme at man virkelig får grep på diktene betydning.

I *New York-notatene* legger Hierro ut virkelighetsreferanser og spor som lokker leseren til å ta leksikon og google i bruk. Epigrafene minner meg om at den spanske litterære arva er feit og god. Gullalderens Lope de Vega siteres hyppig, og flere dikt inneholder tekstlige og faktiske referanser som gjør leseakta til en under-søkende aktivitet.

Bokas første av tre deler innledes av det mektige diktet *Rhapsody in blue*. Her skjer en assosiativ bevegelse som penetrerer kategoriene tid og rom. Dette oppfatter jeg som et typisk trekk ved disse diktene. Tekstens innledende strofe kretser rundt Mozart – i preteritum. En klarinett-tone kommer for poetens øre, så bringes teksten over Atlanteren, og over i presens. Storbyen får sin kokende puls gjengitt, sine lukter beskrevet, før vi finner veien inn i Museum Mile hvor den spanske historia og Filip IV er present. Videre fortsetter vi i den spanske litteraturhistoria med Kallisto og Melibea fra Fernando de Rojas klassiske tragikomedie. Tilbake så, til New-York-geometrien hvor Hudson driver mot «det alltid nyfødte hav».

Når diktet munner ut, er også døgn-brakt til ende. Vi har forflytta oss fra Mozarts europeiske 1700-tall til New York på slutten av 1900-tallet. Reisediktet medfører store og perspektivrike sprang. Slike er *New York-notatene* spekka av.

MORTEN WINTERVOLD

NEW YORK-NOTATENE Den spanske poeten José Hierro gjorde som spanjoler har gjort siden Columbus. Han reiste til Amerika. Nå er New York-notatene gjendiktet til norsk.

KING OF THE ROAD

Nissan King Cab – Norges mest solgte 4x4 pickup

Kombinasjonen av en kraftig 2.5 turbodiesel som yter hele 133hk, et dreiemoment på 304Nm og en bortimot komplett utstyrsliste gjør King Cab til en suverener ener i klassen. Tilhengervekt inntil 3000 kg!

PRIS FRA KR

266.700,- lev. Tromsø

Autobiler modell kan avvike fra det som er standard. Nissan Importør av Nissan Norge AS.

Troms Auto AS

Hvorp. 71 B Skarvå, 9018 Tromsø, tlf. 77 60 90 90

Midt-Troms Auto

Arntveitveien, 6025 Dunderøyen, tlf. 77 60 26 60

TENK nytt